

30.09.2026

Naleraq

UKA2026/330

Jens NapãtôK'

Naalakkersuisut Avannaata Kommunia suleqatigalugu UKA 2028-mut kingusinnerpaamik Uummannami Upernavimmilu BAT-mik piumasaqaatinik naammassinnittunik nutaaliaasunik eqqakkanik ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat pillugit aalajangiinissamut tunngavissiamik nutarsagaasumik iliuusissanullu pilersaarummik suliaqarnissamik saqqummiussinissamillu peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissiami Uummannami Upernavimmilu ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat nuna tamakkerlugu eqqakkanik assartuinissamik aaqqiissummut sanilliunneqassapput. Sanilliussinermi aningaasaqarnek, avatangiisinut sunniutit, eqqakkat annertussusaat, ingerlatsineq, assartuineq, sikusarnera, aningaasaliinissamut periarfissat kiisalu ikuallaanermi kissap atorineqarsinnaanera ilaatinneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Siullermeernera

Siullermik Naleraq sinnerlugu Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen qujaffigaarput siunnersuutaanut. Uummannami Upernavimmilu BAT-mik piumasaqaatinik naammassinnittunik nutaaliaasunik eqqakkanik ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat pillugit aalajangiinissamut tunngavissiamik nutarsagaasumik iliuusissanullu pilersaarummik suliaqarnissamik saqqummiussinissamillu peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Avannaata kommunia pisariaqartitsilluinnarpoq aaqqiinissamut aqutissiusumik suleqatigiinnissamut eqqagassalinerineq pillugu aaqqiinissamut. Innuttaasut eqqarsaatigalugit aaqqiinerit pitsaasut pisariaqartinneqarlunnaarput, avannaani najuaqarfippassuarni nunami isorartuumi najugaqarfisakkuutaartumik malugineqarsinnaasunik aaqqisutaasunik. Sikusartuuvoq tulluurtumik aaqqiisoqarnissaa

pingaaruteqarluinnarpoq eqqagassat annertoorujussuangortaartut tipeqisut tujorminaqisullu eqqarsaatigalugit.

Siunnersuuteqartup nalunngisaatituut nammineq Avannaata kommuniani ikuaallaaveqalernissaq pillugu oqaluuserisassangortitsillungalu suliaakkiisarsimavunga, siunnersuut kingullertigut kommunalbestyrelse ataatsimiinnermi marts-imi qaqilerakku. Siunnersuuteqartoq aamma kommunalbestyrelsemi ilaasortaavoq taamaammat ilisamalluarpaa siunnersuuteqartup qaqiligaattut Upernavimmi aammalu Uummannami ikuaallaviliortoqarnissaa eqqaavilerinermut aaqqissusseqqinnermut iliuusissamut pilersaarummut tapiliutaasussamut siunnersuuteqarama.

Siunnersuutima siunnersuuteqartumiit allaassutigaa Upernavik Uummannaq kisimi siunnersuutinni pineqarani Qaanaaq aammalu Ilulissat taamatullu nunaqarfiit naleqquttumik ikuaallaaviliorneqarnisaat, siunnersuut kommunalbestyrelse-imi tapersersorneqarmat Naalakkersuisunut saaffiginnissutaanissaa taamaassilluni aalajangerneqarluni - tassani aamma Atassut siunnersuutigisannut peqataavoq.

Siunnersuummi kommunalbestyrelsemi akuersissutigineqartumi periarfissanik qulaajaalluni immikkut BAT piumasaqaatai atunngikkaluarlugit akisoqimmata aammalu avannaanut inoqarfippassuaqartunut akisoorujussuummata atuinnginnissamik immikkut ittumik akuersissumik periarfissarsiortoqarnissaa suliaakkiussamut ilaagaluarpoq.

Kommunalbestyrelse tamarmiusup siunnersuut qaqiligara tapersersorpaat uanilu siunnersuuteqartup uanga siunnersuutinnut taperseqataavoq juni-milu ataatsimiinnermi qaqileqqimmagu tamanna akuersissutaareersimasoq erseqqissarneqarpoq ataatsimoorussarput suliaq ingerlasoq pillugu.

Tamatuma qaqilernera peqquteqarpoq qangaaniilli kommunalbestyrelsemiit qaqilertaartarpoq aammalu Bentiaaq Ottosen Atassummeersoq Naalakkersuisuusoq avannaata kommunianiit ataatsimeeqatigalugu BAT atornagu immikkut akuersissumik tunineqarluta ikuaallaaviliorneqarnissarput qaqileriffigineqarluni suliaassanngorlugu neriorsuutigigaluarmagu, ajoraluartimilli neriorsuuteqartoq Naalakkersuisuujunnaarpoq, kisiannili Atassut Naalakkersuisooqataanera suliaq ingerlavoq taamaammallu suliaq

ingerlareersoq naatsorsuutigaluarparput - uggornaraluartimilli maanna qaqinneqaqqippooq tamatumuuna BAT malillugu ikulallaaviliortoqarnissaa qaqilerneqarluni tamannalu akisoorujussuussasoq, piumasaqaatit akisuujummata, Naleqqamiit aarleqqutigaaarput - aammalu suliaq uani qinersivimmi ikuallaaviliortoqarsinnaajunnaarlugu suliaq qaqilerneqarmat assut uggoreqaarput tassami kingusinnerpaamik ukiakkut Ataatsimiinnermi 2028-imi Uummannami Upernavimmilu BAT-mik piumasaqaatinik naammassinnittunik nutaaliaasunik eqqakkanik ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat pillugit aalajangiinissamut tunngavissiamik nutarsagaasumik iliuusissanullu pilersaarummik suliaqarnissamik saqqummiussinissamillu Naalakkersuisut peqquneqassasut siunnersuuteqartup siunnersuutigaa.

Siunnersuut qaqilerneqareernikuusoq immikkut akuersinissamik qinnuteqaat ilanngullugu siunnersuutigerusunnarpoq akisuallaanngitsumik periarfissarsiorusunnartorujussuummat piumasaqaataasunut naammassinningikkaluarni sanasoqarsinnaanissaanut immikkut ittumik akuersissumik pisinnaanissaq ilanngullugu ataatsimiititaliami sulinermi nalilersorneqassasoq Naleqqamiit kaammattuutigaarput, avannaani kommunalbestyrelse-p tamarmiusut tapersernikuusaattuut ilanngullugu suliaqarnissaq eqqarsaatigalugu.

Siunnersuut avanaata kommuniata suliarimasaa Avannaata kommuniani inoqarfiit tamarmik pineqarput, tassaalu Qaanaaq, ilulissat nunaqarfiillu tassani inoqarfiit tamakkerlugit ilanngullugit pineqarmata aaqqiineq pingaaruteqartoq Upernavik Uummannaq eqqarsaatigalugu aamma allanut atuunnissaa uagut Naleqqamiit kissaatigeqaarput.

Naalakkersuisut ersarissartuarpaat eqqaavilerineq kommunit akissussaaffigisarigaat, tamanna tamatta nalunngilluaasarparput oqaatigisariaqanngilarluunniit, taamaamat aamma kommuni kisimiilluni tamanna kivinniagaq ilungersunartillugu saaffiginnissuteqartaarpoq aaqqiinissamut suleqatiserinnilluni soorlu qitisumiit millionerpassuarnik kommunit arlallit aninggaasaliiffigineqarsimanerat ESANI A/S aqputigalugu. Uagut ESANI A/S avataaniittugut ilanngulluta aaqqiiffigineqarnissamut ujartuivugut aningaasaliisoqarnissaanut immikkullu akuerissutunik tunineqarnissamut akisussaassuseqarluta suliniutigut sukkanerusumik innuttaasunut iluaqutaasussaq pillugu saaffiginnittittarpugut ujartuilluta.

Kommune kingorna avatangiisinut piumasaqaatinut, immikkut akuersissutinik, aningaasaliisinnanermut ikuallaaviliornissamullu periarfissarsiornermut ujartuinerput Avannaata kommuniani aamma inoqarmat ilanngullugu Naalakkersuisut tapersiisariaqalerput. Avannaa aamma inoqarpoq aaqqinissamut aamma taparserneqarnissartik aalisartoqarfissuup pisariaqartippaa tamannalu Naleqqamiit neriutigeqaarput Naalakkersuisuniit tusaaneqassasoq.

Kommuni eqqaaveqarnermut akisussaaffeqarnera kisimi toqqamavilersuutigalugu Avannaata kommunia kommunit allat aningaasalersorlugit ikiorialugit avannaani aningaasaliisoqannginnera ajornartorsiummut assut ilungersorfiuvoq, taamaammat Naalakkersuisut aaqqiinissamut peqataasariaqalerput ukiut amerlavallaat tusaaneqareerpugut qaqilerereerpugut 2028 utaqqeqqinnagu aaqqiisoqartariaqalersoq Naleqqamiit isumaqarpugut.

Naalakkersuisut ajornartorsiut kinguarsaqqinnagu ilungersuuteqartuusugut paasilluta iliuusqarniarlik pilotprojktimik taallugu Avannaata kommuniani iliuuseqarsinnaanertik siunnerfeqarneq timitaqarnerusuimik aningaasaliinissamik tikkuussisoqareerneranik imaqaanngilaq tamanna Naleqqamiit neriunaatilittut iliuuseqartoqarsinnaaneranik isiginngilarput siunnerfik periarfissarsiorneq suleqatigiinerlu ujartorneqartoq timalersorluarnissaanut Avannaata kommunia suleqatigalugu aaqqiiniussaq pisariaqarluinnartoq Naleqqamiit isumaqarpugut

Neriunaateqaannarani piviusorsiortoqassappat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ersarinnerusariaqartoq Naleqqamiit isumaqarpugut. Ersarissumik ikuallaaviliortoqarnissaanik sumiiffiit tamarmik isigalugu aaqqiissutaasussamik siunnerfeqartoqartariaqarpoq, taamaanngippat misissuinerpassuit allat assigalugit misissuisoqarlunilu nalunaarusiortoqaqqiinnassaaq ikuallaavinnillu aningaasaliisoqarani sanasoqaraniulu. Taamaammat aningaasaliilluni sumiiffinni kommuni suleqatigalugu iliuusissamik pilersaarusioqatigiinnissamik pilersaarummik saqqumiisoqarnissaa Naleqqamiit neriutigeqaarput.

Aassigiinngitsisoqannginnissaa immikkoortitsisoqannginnissaalu pinngaaruteqarpoq, assigiinngitsisoqarani Avannaani atukkat assigiinneqisut pisariaqartullu aallavigalugit iliuuseqartoqarnissaa pingaaruteqartorujussuuvoq. Assartuinikkut periarfissat Qaanaamiit Upernavimmiillu assigiinneqaat, taamatullu kujassinnerusuniittut inoqarfiit periarfissai allaneroqaat, taamaammat aaqqiissutissat siunnerfiusussat ukioq kaajallallugu pitsaasut sumiffinnut naleqquttut pisariaqarlunnarput tassalu naapertuuttunik ikuallaaviliortitsernissaq.

Sapiissuseqartumik naleqquttunik aaqqiisinnaasariaqarpugut BAT piumasaqaatai teknikikkut piumasaqaatit, pujoorfiinut piumasaqaatit pujup saligaatsuulluni anianissaanullu piumasaqaatit immikkut akuersissutitaqartillugit aaqqiisoqarnissaa aqutissiorlutaqalerparput. Kommuni aningaasartuutissat piumasaqaatit taama qaffasitigisut malissagunigit ikuallaaviit pisariaqarlunnartut imaalliaannaq nammineq kisimi pilersisinnaanngillunnarpaat taamaamat pilertitsoqarnissaa qitiutillugu aaqquissuusoqarsinnaanissaa periarfissarsionerit ilagisariaqaraat Naleqqamiit isumaqarpugut.

Naleqqamiit qulaajaanerit pitsaasut pisariaqartippagut, piumasaqaatit oqinnerusut, teknikikkut aaqqiinerit naleqquttut, immikkut akuersisinnaanerit aqutissiorlutaqalerparput. Naleqqussaanerit aaqqiffigisariaqarpugut.

Neriuutigillunnarparput Naalakkersuisut aaqqiissutissanik aqutissiunissamut peqataallutik ujartueqataassasut, maannamut isiginnaaginnartoqarpallaaqaq pissutsit piviusut isiginngitsuusaaginnarneqarsinnaajunnaarput. Naalakkersuisut ilisimavaat toqqorterneqaaqqissinnaanngillat ilisimasat inuit pillugit aaqqiisariaqalerpugut.

Innuttaasut peqqissusaat illersortariaqalerpoq, pinngortitaq mingutinneqartuarnera qimattariaqalerparput, taamaammat aamma maannakkut killiffik akuersaarneqarsinnaajunnaartoq ilanngullugu iliuuseqarfiginissaa Naalakkersuisut nalilersulertariaqarpaat, kommuni akisussaafigigaat oqalunnarneq, sumiginnaaneq annertuallaalerpoq iliuuseqaaqataasariaqalerpusi – Qaa, oqariartuutit ilungersorluta qamuuna iluunngarluta ujartuinerput tusaagilisiuttoq, Avannaani inuit pillugit, inuit peqqissusaaq ulorianarsippat pinngortitaq innarlertaarneqarpallaalerlunilu.

Villy Søvndahl Ilulissani tikeraaqqammerpoq suliaqarluni tassani aamma eqqagassat ilungersunartuunerat anngunneqarsimapput aammalu kommuni immikkut akuerissumik perusunnera anngunneqarsimavoq, tamannalu aamma soqutigisaqarfigimmagu suleqatigiinnikkut ajornartorsiutip aqqutissarsiornissaa Naalakkersuisunut kommuni suleqatigalugu ujartueqataanissaa kaammattuutigerusupparput Naleqqamiit. Suleqatigiinneq aningaasalersuisinnaanerillu eqqarsaatigalugit, ilami, aningaasalersuisinnaanerit periarfissat amigaataapput taamaammat Naalakkersuisut aamma allannguutissamut siunnersuutaanni avannaani inoqarfiit tamarmik pineqaannaratik aningaasalersornissamut tunngasortaat ilanngullugu suliarissagaat Naleqqamiit siunnersuutigerusupparput tamannalu ataatsimiititaliami ilanngullugu suliarineqassasoq innersuullutigu.

Piffissaq killiliuussaq ukiakkut 2028 ukiut marluk utaqqeqqittariaqarnermik aallaaviunnginnissaa kissaatigeqaarput. Ilami, ajornartorsiutit eqqaaveqarnikkut annertuut avannaani ukiut marluk utaqqeqqeqqinnissaanut annertuallaarujussuarput. Taamaammat ataavartumik suligasuarinnikkut naleqqussaaqqiittuarnikkut Naalakkersuisut suligasuarsinnaanerit Naleqqamiit kissaatigeqaarput.

Eqqaaveqarnikkut aaqqissuussinerit kommuni allartereerpai Naalakkersuisut aaqqiinissamut maannangaaq peqataanerusariaqarput malunnaatilimmik alloraassaaqatigiissagutta.

Taamaammat Naleqqamiit kissaatigaarput Ataatsimiititaliami qulaajaanerit sumiiffinni ikuallaaveqalernissap kommunip pisariaqartitai naapertorlugit suliniartoqassasoq inuit pillugit pisariaqartitsillutik oqariartuutaat, immikkut akuersissutinik pisinnaanerit, aningaasalersuinerit aammalu ersarissumik piffissalersuilluni pilersaarusionerit aallartikkasuarnissaat suleriaqqinnermi tunngaviussasut innersuullugit ataatsimiititaliamut ingerlatseqqipparput.

Avannaata kommuniata assani isaatereernikuuaa kommunalbestyrelse tamarmiusoq innuttaasut sinnerlugit tigulluarneqarlittoq.

Kommunip ilungersuuteqarnera ikorfartorneqarli, innuttaasut misilittagaat peqataatillik ilisimasat atorlugit pitsaasumik aaqqiinissamut qanortoq kivitseqatigiiffiusumik aalloraassaaqqatigiilerta.

Taamatut oqaaseqarluta Naleraq allannguutissatut siunnersuut taperserlugu oqaaseqaatigut suliarineqartumut ilanngunneqarnissaat innersuullutigit ataatsimiititaliamut sussasaqartumut taamatut oqaaseqaateqarluta Naleqqamiit aappassaaneerinnginnermi ingerlatitseqqiivugut.